

Asia: VN/27846/2025

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eräiden kansallispuistoista annettujen lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Ympäristöministeriö pyytää lausuntoja eräiden kansallispuistoista annettujen lakien muuttamisesta. Lakimuutokset mahdollistaisivat tiettyjen Nuuksion, Teijon ja Seitsemisen kansallispuistoissa sijaitsevien kiinteistökokonaisuuksien luovuttamisen Metsähallituksen Luontopalvelujen hallinnasta.

Metsähallitus kyseisten kansallispuistojen hallinnasta ja hoidosta vastaavana luonnonsuojelulain (9/2023) 9 §:n mukaisena luonnonsuojelun valtion viranomaisena lausuu asiassa seuraavaa:

Metsähallitus katsoo, että esitys on perusteltu ja se tukee valtionhallinnon sopeutustoimia sekä Metsähallituksen Luontopalvelujen säästötavoitteita. Esityksen mahdollistama kiinteistöistä luopuminen tuo Metsähallituksen julkisille hallintotehtäville merkittäviä säästöjä kiinteistöjen vuosittaisesta ylläpidosta ja tulevien investointitarpeiden kustannuksista. Rakennusten ylläpidosta vapautuvat resurssit voidaan ohjata Metsähallituksen Luontopalvelujen ydintehtäviin eli luonnon monimuotoisuuden suojeluun, retkeilypalvelujen tarjoamiseen kansalaisille sekä lajien ja elinympäristöjen hoitoon.

Esitys toteutuessaan tarkoittaa kansallispuistojen pinta-alan pienentämistä. Metsähallitus muistuttaa, että kansallispuistoista erotettavat alueet ovat pienialaisia, rakennettuja ympäristöjä, joten niillä ei ole merkitystä kansallispuistojen suojeltaville luonnonarvoille. Kiinteistökohtaiset rajaukset erotettavista alueista on tehty luontotyyppi-inventointien tietojen perusteella, joten niihin ei sisällä suojeltavien lajien esiintymispaikkoja tai Natura-luontotyyppejä.

Esitys mahdollistaa Teijon ja Seitsemisen kansallispuistojen luontokeskusten siirtymisen pois Metsähallituksen Luontopalveluilta. Metsähallitus katsoo, että tällä ei ole suurta merkitystä kansallispuistojen asiakaspalvelun kannalta, koska nykyisin Luontopalvelujen toteuttama neuvonta ja opastus tapahtuu digitaalisia kanavia käyttäen.

Metsähallitus tuo erikseen esiin, että kansallispuistosta rajattavaksi esitetyillä kiinteistöillä voi olla tarve, niiden käyttötarkoituksen edellyttämällä tavalla, ylläpitää, kehittää, parantaa tai uudistaa kansallispuiston alueelle sijoittuvia, kiinteistöjä palvelevia teitä ja muita yhdyskuntateknisiä rakenteita. Poisrajattavaksi ehdotettujen kiinteistöjen toimintaedellytysten ja saavutettavuuden turvaaminen voi edellyttää myös tulevaisuudessa sellaisia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat osittain kansallispuiston alueelle. Esimerkiksi teiden osalta niiden rakenteellisen kestävyysparantaminen korostuu ilmastonmuutoksen myötä, kun kelirikkoajat pitenevät, sademäärät ja sään ääri-ilmiöt lisääntyvät sekä routaolosuhteet vaihtelevat. Oikea-aikaisilla perusparannustoimilla voidaan ehkäistä teiden vaurioitumista ja vähentää kunnossapidon elinkaarikustannuksia. Metsähallitus toteaa, että yleisesti luonnonsuojelulain 50 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua "käyttöä ja kunnostamista" koskevaa säännöstä tai sen perusteluja olisi perusteltua täsmentää. Täsmäntäminen edistäisi yhtenäistä lainsoveltamiskäytäntöä ja selventäisi millaisia toimenpiteitä kyseisen lainkohdan nojalla voidaan katsoa sallituiksi.

Niemelä Juha
Metsähallitus

Riski Johansson Hanna
Metsähallitus